

Deinstitutionaliseerimine Eestis

Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liidu seisukoht

Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liit (EHK) on seadnud endale eesmärgiks saavutada Eesti erihoolekandes inimesekesksus 2021. aastaks. Soovime, et igal erihoolekandeteenuseid vajaval psüühilise erivajadusega inimesel on selleks ajaks loodud tugi ja tingimused jõukohaseks iseseisvaks elamiseks, töötamiseks, õppimiseks, vaba aja veetmiseks ja oma annete realiseerimiseks ühiskonnas ning erihoolekandeteenuseid osutavad ühiskonnas hinnatud, pädevad, motiveeritud ja inimest väärtustavad töötajad.

Euroopa Liidu poolt ellu kutsutud *üleminekut kogukondlikule teenuse osutamisele* peame me tegevuseks, mille abil jõuda seatud eesmärgini. Kodanikuühiskonna Sihtkapitali toel on EHK välja töötanud inimesekeskse erihoolekande süsteemi 2021. aastal. Sama töörihm töötas välja ka mudeli, millised asutused ja ühiskonna grupid on vajalik kaasata parima tulemuse saavutamiseks. Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liidu seisukoht on, et inimesekesksuseni jõudmiseks on võrreldes tänaste teenustega muudatusi vaja teha järgmistes valdkondades:

- a. inimese õigus valida endale eluase;
- b. inimese õigus toitumisele;
- c. inimese õigus saada adekvaatset juhendamist igapäevaelu toimingutes;
- d. inimese õigus tööle;
- e. inimese õigus haridusele;
- f. inimese õigus vabale ajale;
- g. inimese õigus tervishoiuteenustele;
- h. inimese õigus kehakultuurile;
- i. inimese õigus õiguskaitsele;
- j. pere õigus saada adekvaatset nõu ja abi täisväärtuslikule eluks koos psüühilise erivajadusega pereliikmega.

Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liidu tegevus toetab ühiskonna teadlikkuse tõstmist erivajadustega inimeste olemasolust, vajadustest ning õigustest. Täna ei ole kindlasti kõik avaliku või äri sektori teenuste pakkujad valmis psüühilise erivajadustega kliendi teenindamiseks.

Erihoolekandeteenuste Pakkujate Liidu tegevus toetab erihoolekande riikliku rahastamissüsteemi ümberkorraldamist mis on tänaseks tõsiselt jalgu jäänud inimeste igapäevavajaduste rahuldamisel. Riigi ja kohalike omavalitsuste kohustused ja vastutus inimese ees tuleb piiritleda viisil, mis võimaldab teenuste kättesaadavuse.